LEHDISTÖTIEDOTE

15.5.2024

Tarkastuskertomus 4/2024 Akkuarvoketjun edistäminen

Akkualan kasvua rajoittaa työvoiman saatavuus

Akkualan kasvun esteinä voivat olla luvituksen ennakoimattomuus ja työvoiman saatavuusongelmat. Suomalainen vähähiilinen mineraalien ja energian tuotantoon perustuva akkuarvoketju voi kirittää kansainvälistä akkuteollisuutta tavoittelemaan ympäristölle parempaa tuotantoa.

Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) tarkasti valtion roolia akkuarvoketjun edistämisessä. Kansallisen akkustrategian tavoitteena on, että Suomen maaperästä kaivetut mineraalit jalostetaan akuiksi ja sijoitetaan sähköautoihin Suomessa.

Globaalin ilmastopolitiikan näkökulmasta on myönteistä, että akkuteollisuutta sijoittuu Suomen kaltaisiin maihin, joissa huomioidaan vastuullisuuteen liittyvät vaatimukset. Suomalaisen vähähiiliseen mineraalien ja energian tuotantoon perustuvan akkuteollisuuden ilmastovaikutukset ovat vähäisimpiä maailmassa. Se voi myös vähentää eurooppalaisen akku- ja autoteollisuuden riippuvuutta globaaleista markkinoista.

”Liikenteen päästötavoitteet voidaan saavuttaa pitkäjänteisellä kestävällä liiketoiminnalla, joka vahvistaa Euroopan kilpailukykyä. Tämä ei ole ristiriidassa kansallisten etujemme kanssa, kun myös Suomen kansantalous hyötyy sähköistymisteknologioista”, toteaa johtava tuloksellisuustarkastaja **Sami Vuorinen**.

Akkualan työvoiman ja osaamisen varmistamisessa on tarkastuksen mukaan suurimmat puutteet. Ennakointitietoa akkualan kehityksestä on ollut käytössä, mutta opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) ei ole sitä hyödyntänyt. OKM on vastuuttanut koulutuksen järjestäjiä ja yrityksiä huolehtimaan itse osaamistarpeista.

”Akkualalla on jo nyt vakavia kohtaanto-ongelmia. Jos työvoiman saatavuuteen ei tehdä määrätietoisia panostuksia, se tulee rajoittamaan akkualan kasvua Suomessa”, Vuorinen sanoo.

Lupaprosessien kesto ennakoitavammaksi

Akkualan kestävyyttä varmistavat ympäristövaikutusten arviointi ja lupamenettelyt. Suomalainen ympäristölupa on tunnistettu maailmallakin takeeksi tuotannon kestävyydestä. Ongelma on se, että lupamenettelyt ovat pitkittyneet.

”Yrityksille olisi tärkeää, että lupaprosessin kesto ja lopputulos olisivat jossain määrin ennakoitavissa. Hallinnollista taakkaa yrityksille tuottavat esimerkiksi määräaikaiset ympäristöluvat”, Vuorinen toteaa.

Akku- ja kaivostoimialan kehittäminen ja omistaminen on määrätty Suomen Malminjalostus Oy:n tehtäväksi. Erityistehtäväyhtiön omistaa valtio ja sitä ohjaa valtioneuvoston kanslia. Suomen Malminjalostus Oy:n kautta valtio on kohtuullisilla pääomilla edistänyt laajojen teollisten hankkeiden syntymistä Suomeen.

LEHDISTÖTIEDOTE

15.5.2024

Tarkastuskertomus 4/2024 Akkuarvoketjun edistäminen

Suomen Malminjalostus Oy:n toimintamalli on ollut edelläkävijä maailmassa, ja se on toistaiseksi pystynyt kilpailemaan valtiontukia myöntävien maiden kanssa. Kun puhtaan siirtymän hankkeita tuetaan jatkossa nykyistä enemmän, on varmistettava, että tukien kohdentumista ja vaikutuksia seurataan järjestelmällisesti.

Tutustu julkaisuun: Akkuarvoketjun edistäminen

Lisätietoja

Sami Vuorinen, johtava tuloksellisuustarkastaja

Puh. 0400 589 933

etunimi.sukunimi@vtv.fi